

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2004407
Steller: C. Bakker
Datum commissie: 24 januari 2023
Datum raadsvergadering: 7 februari 2023

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: A.A.M. Boogaars
E-mail: c.bakker@hoorn.nl

Onderwerp

Zienswijze op kadernota 2024 WerkSaam en overhevelen Participatiebudget 2024

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Kadernota 2024 WerkSaam
2	
3	
4	
5	

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op de conceptkadernota 2024 van WerkSaam Westfriesland.
2. In 2024 een budget van € 3.205.852 beschikbaar te stellen voor Participatie onderdeel re-integratie en over te dragen aan WerkSaam Westfriesland.
3. De financiële consequenties te verwerken in de kadernota 2023 van de gemeente Hoorn.

Samenvatting

WerkSaam Westfriesland (verder in het voorstel aangeduid als WerkSaam) vraagt de gemeenteraden om een zienswijze af te geven op de conceptkadernota 2024 van WerkSaam. Deze nota vormt de basis voor de programmabegroting 2024. In de kadernota staat dat WerkSaam in 2024 aan de slag gaat met de uitvoering van gewijzigde wet- en regelgeving. Het gaat hier om wijzigingen in de Participatiewet en de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams). Naast bestaand beleid ziet WerkSaam dat de doelgroep verandert. Daardoor is extra aandacht en inzet op ontwikkeling, begeleiding en nazorg nodig. WerkSaam blijft in 2024 inzetten op doorontwikkeling en verbetering van dienstverlening. In 2024 worden regionaal nieuwe (financiële) afspraken gemaakt over de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Er geldt namelijk vanaf 2025 een nieuwe financieringssysteem. WerkSaam gaat uit van de financiële uitgangspunten van de Regietafel Noord-Holland Noord. Hierin staat regels waar gemeenschappelijke regelingen aan moeten voldoen. Dit leidt voor Hoorn tot een nadeel van € 681.000 in 2023.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om een positieve zienswijze af te geven op de concept kadernota 2024.

Daarnaast moeten gemeenteraden voor 15 maart 2023 aangeven welk deel van het participatiebudget in 2024 wordt overdragen aan WerkSaam. Voorgesteld wordt om in 2024 € 3.205.852 van het participatiebudget over te dragen aan WerkSaam. Van het participatiebudget is er 5% structureel ingeboekt als bezuiniging. Het overige budget is 'couleur locale' en kan de gemeente naar eigen inzicht en behoefte inzetten. Hieruit worden de participatiecoaches betaald.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De Westfriese gemeenteraden kunnen voor 1 maart 2023 een zienswijze afgeven op de conceptkadernota 2024 van WerkSaam. Daarnaast moeten de gemeenteraden voor 15 maart 2023 aangeven welk deel van het Participatiebudget zij overdragen aan WerkSaam in 2024.

Belang

Het algemeen bestuur van WerkSaam neemt op 9 maart 2023 een besluit over de conceptkadernota 2024 en houdt hierbij rekening met de zienswijzen van de gemeenteraden. Voor het opstellen van de begroting 2024 heeft WerkSaam voor 15 maart 2023 informatie nodig over de hiervoor beschikbare budgetten.

Centrale vraag

Welke zienswijze wil de gemeenteraad afgeven op de conceptkadernota 2024 van WerkSaam en welk deel van het Participatiebudget draagt de gemeenteraad over aan WerkSaam in 2024?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Door duidelijkheid te geven over wat wordt overgeheveld aan WerkSaam, kan WerkSaam de begroting opstellen. Dit (interne) resultaat draagt bij aan het maatschappelijke resultaat van WerkSaam om werkzoekenden zo snel mogelijk aan werk te helpen en werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten goed te bedienen.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

WerkSaam staat voor een duurzame en inclusieve arbeidsmarkt en geeft uitvoering aan de volgende zeven Global goals:

- 1 geen armoede
- 2 geen honger
- 3 goede gezondheid en welzijn
- 8 eerlijk werk en economische groei
- 10 ongelijkheid verminderen
- 12 verantwoorde consumptie en productie
- 17 partnerschap om doelstellingen te bereiken

4. Kaders

Raadsbesluit Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen

Op 19 december 2017 stelde de gemeenteraad de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' vast. Doel van de notitie is gemeenteraden beter informeren en actiever betrekken bij de nieuwe financiële en beleidskaders van een aantal gemeenschappelijke regelingen. WerkSaam is hier één van.

Eén van de verzoeken aan de gemeenschappelijke regelingen is om vanaf 2019 jaarlijks voor 1 januari een conceptkadernota te sturen waarop de gemeenteraden voor 1 maart zienswijzen kunnen afgeven. Het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling besluit over de kadernota en betreft hier de zienswijzen bij.

Raadsbesluit zienswijze op beleidsplan 'Meedoen telt!' 2022-2025 van WerkSaam

WerkSaam richt zich op werk, inkomen en ontwikkeling en gaat de komende jaren aan de slag met een snellere afhandeling van aanvragen, meer maatwerk en meer duurzame uitstroom. Daarnaast gaat WerkSaam soepeler om met kwijtschelding en het toepassen van de kostendelersnorm.

Op 26 oktober 2021 gaf de gemeenteraad een positieve zienswijze af op dit beleidsplan. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelde het beleidsplan vast op 9 december 2021 en hield rekening met de

zienswijzen van de gemeenteraden. Dit betekent dat WerkSaam de gemeenten jaarlijks informeert over de uitvoeringsplannen die voortvloeien uit het beleidsplan. Ook worden de gemeenten op de hoogte gehouden van ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de Participatiewet of die innovatieve kansen en mogelijkheden bieden op de arbeidsmarkt. Daarnaast krijgen gemeenten informatie over de wijze waarop WerkSaam aanhaakt bij initiatieven en activiteiten gericht op inclusie en diversiteit.

Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR)

In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Met de komst van de FUGR worden vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon -en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland

In artikel 24 staat het volgende: In het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar wordt door de deelnemende raden uiterlijk 15 maart de hoogte van het over te dragen participatiebudget uit de integratie-uitkering sociaal domein vanuit de gemeenten aan WerkSaam aangegeven. Binnen dit kader moet het beleid worden uitgevoerd.

Algemene Uitkering

In de mei- en septembercirculaire ontvangt de gemeente duidelijkheid over de hoogte van de integratie-uitkering sociaal domein. Hierdoor is het niet mogelijk om jaarlijks voor 15 maart een uitspraak te doen over de werkelijke hoogte van het over te dragen budget.

Integratie-uitkering Sociaal domein

De integratie-uitkering is onderdeel van de Algemene Uitkering en bevat gelden voor de uitvoering van Jeugdzorg, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet. Om de doelgroepen integraal te kunnen benaderen, kunnen de gelden zonder schotten (vrij besteedbaar) worden ingezet. Van de Participatiewet wordt het onderdeel re-integratie klassiek uit de integratie-uitkering sociaal domein vanaf 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering.

5. Argumenten

Kadernota 2024

Er wordt voorgesteld een positieve zienswijze af te geven. Met het afgeven van een positieve zienswijze geeft de gemeenteraad aan in te stemmen met de nota. Er zijn inhoudelijk geen redenen om een negatieve zienswijze af te geven of af te zien van het afgeven van een zienswijze.

WerkSaam voldoet met de conceptkadernota 2024 aan het doel om gemeenteraden meer sturing en grip te geven op de hoofdlijnen van de begroting 2024. De kadernota 2024 is in lijn met de hoofddoelen uit het beleidsplan 2022-2025 van WerkSaam. Dit zijn: werk, ontwikkeling en inkomen.

WerkSaam gaat in deze kadernota inhoudelijk in op:

- doelen voor 2024;
- zaken die naast bestaand beleid nieuw zijn en/of extra aandacht gaan krijgen in 2024;
- doorontwikkeling van staand beleid.

Doelen

In 2024 voert WerkSaam wijzigingen vanuit de Participatiewet uit. Minister Schouten komt begin 2023 met conceptvoorstellen voor de beoogde wijzigingen. Dit gaat onder andere over verruiming van bijverdienmogelijkheden, harmonisatie van inkomstenvrijlating en gedifferentieerd handhavingsbeleid. WerkSaam gaat in 2024 ook aan de slag met implementatie van de Wet aanpak meervoudige

problematiek sociaal domein (Wams). Deze wet moet gegevensuitwisseling mogelijk maken bij gezinnen met multiproblematiek.

Verwachtingen anders dan bestaand beleid

WerkSaam merkt een veranderende doelgroep. Een klein aantal is direct bemiddelbaar naar werk. De groep met een forse afstand tot de arbeidsmarkt is groot. Voor de realisatie van duurzame uitstroom is meer aandacht en inzet nodig op ontwikkeling, begeleiding en nazorg.

WerkSaam voert de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) uit voor de Westfriese gemeenten. De financiering loopt tot 2025 via centrumgemeente Alkmaar. Vanaf 2025 loopt dit via de afzonderlijke gemeenten. Dit betekent dat er regionaal nieuwe (financiële) afspraken nodig zijn.

Doorontwikkeling staand beleid

WerkSaam ziet kansen om de dienstverlening verder te verbeteren. Dit door intensivering van methodisch re-integreren en meer aandacht voor nazorg. Daarnaast gaat intensivering van registratie helpen om beter te kunnen sturen.

Financieel meerjarenperspectief

Indexatie

De normen voor de gemeenschappelijke regelingen 2024 zijn als volgt: prijsindexatie 2,5% (telt mee voor 30%), loonindexatie 3,9% (telt mee voor 70%). WerkSaam volgt deze normen en daarom stijgt de gemeentelijke bijdrage in 2024 met 3,5%. Vanwege de snelle stijging van de inflatie wordt voor de jaren 2021 en 2022 een indexatie opgevoerd van 3,6%. Dit komt bovenop de index van 3,5% voor 2024. In totaal is de indexatie voor 2024 vastgesteld op 7,1%. Deze correctie leidt ertoe dat de begroting meer in de pas loopt met de werkelijke prijsontwikkelingen. Het onderdeel re-integratie klassiek uit de integratie-uitkering sociaal domein is vanaf 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering. Het budget wordt jaarlijks verhoogd met dezelfde indexatie als de gemeentelijke bijdrage, namelijk 7,1% voor 2024.

De gemeenten hebben afgesproken het advies van de Regietafel te volgen. Dat is gedaan zodat er duidelijkheid is voor de gemeenschappelijke regelingen over de loon- en prijsindexatie die mag worden meegenomen. Deze afspraken zijn ook door de afzonderlijke gemeenteraden vastgesteld. Diverse gemeenschappelijke regelingen verwijzen nu naar de 'Herziene indexatiecijfers Kadernota 2024'. Dat is legitiem, maar is een andere werkwijze dan tot nu toe werd gevolgd. Tot nu toe werden de indexcijfers niet tussentijds veranderd. Daar was ook geen aanleiding toe. Diverse gemeenschappelijke regelingen hebben de Regietafel gevraagd om aandacht voor de stijgende indexcijfers. De Regietafel heeft daarop een herziene berekening gemaakt. De gemeenschappelijke regelingen mogen uitgaan van de herziene indexatiecijfers.

Beschut Werk

De taakstelling loopt jaarlijks op. Daarom wordt dit in deze kadernota bijgesteld. Het gaat om een verhoging van € 78.000. Naast de taakstelling zijn er ook additionele beschut werkplekken. Voor 20 plekken is buiten WerkSaam een baan gevonden. Deze kosten vallen niet onder de gemeentelijke bijdrage. Dit betekent een verlaging van € 120.000.

Informatiebeveiliging en openbaar bestuur

Door nieuwe wet- en regelgeving rondom privacy en informatiebeveiliging is meer geld nodig. Het gaat om structureel hogere beheerskosten voor DeSom van maximaal € 145.000 om de informatiebeveiliging op orde te brengen. Voor de nieuwe wet open overheid (Woo) is structureel 0,8 fte formatie nodig van € 72.000. Tot nu toe konden de kosten worden opgevangen binnen de bedrijfsvoering maar dit lukt niet meer. De rek is daar nu uit. WerkSaam voert dit op als autonome ontwikkeling.

De algemene reserve bedraagt maximaal 2,5% van de totale lasten. De deelnemende gemeenten hebben met WerkSaam afgesproken dat hiervan alleen mag worden afgeweken als uit een risicoanalyse

blijkt dat een hoger weerstandsvermogen noodzakelijk is. In de begroting 2023 is een meerjarige berekening gemaakt van het beschikbare weerstandsvermogen. De stand van de Algemene Reserve is in 2023 berekend op € 1.707.000. Op basis van de ingeschatte risico's is er een bedrag van € 1.763.000 nodig. Het beschikbare weerstandsvermogen is afgerond 1. Dit is voldoende om tegenvallers op te vangen.

Participatiebudget 2024

Het participatiebudget is bedoeld voor participatie en re-integratie van bijstandsgerechtigden. Vanaf 2015 krijgt WerkSaam van de gemeenten 90% van het participatiebudget om mensen aan het werk te helpen en te houden. Het gaat hier om bijstandsgerechtigden die binnen nu en vijf jaar ontwikkelbaar zijn naar werk. De overige 10% zetten gemeenten naar eigen inzicht en behoefte in (couleur locale) en kan ook worden ingezet voor participatie van zorgklanten. Dit zijn de bijstandsgerechtigden die binnen nu en vijf jaar niet ontwikkelbaar zijn naar werk. In Hoorn wordt vanaf 2021 structureel 5% van het participatiebudget aangewend voor de dekking van de tekorten in het sociaal domein. Ook zijn de participatiecoaches betaald vanuit de couleur locale.

6. Maatschappelijk draagvlak

Verwacht wordt dat de andere zes Westfriese gemeenten ook een positieve zienswijze afgeven op de kadernota 2023 van WerkSaam.

7. Financiële consequenties

De mutaties op de begroting leiden tot een nadeel en komen ten laste van het begrotingsresultaat. De verwerking vindt plaats bij de kadernota 2023.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bruto bijdrage volgt de indexatie zoals vastgesteld door de Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen NHN. Voor 2024 is de indexatie vastgesteld op 7,1%. Naast de indexatie wordt de bijdrage verder beïnvloed door de toegevoegde waarde en de ontwikkeling van de taakstelling voor beschut werk. De bijdrage per gemeente is gebaseerd op de verdeelsleutels in de begroting 2023 en geeft daarmee een indicatie. Na 1 januari 2023 zijn de aantallen inwoners en uitkeringsgerechtigden bekend. Dan actualiseert WerkSaam de verdeelsleutel en verwerkt dit in de voorjaarsnota 2023.

Mutaties op begroting Hoorn 2024 -2027:

Primitieve begroting	2024	2025	2026	2027
Gemeentelijke Bijdrage	5.508.246	5.547.601	5.547.601	5.547.601
Beschut Werk	427.221	430.249	430.249	430.249
Beschut Werk additioneel	126.289	126.289	126.289	126.289
Totaal	6.061.756	6.104.139	6.104.139	6.104.139

Kaderbrief 2024 WerkSaam

Gemeentelijke Bijdrage	5.542.000	5.542.000	5.542.000	5.542.000
Informatiebeveiliging en Woo	108.510	108.510	108.510	108.510
Beschut Werk	373.402	373.402	373.402	373.402
Beschut Werk additioneel	78.000	78.000	78.000	78.000
Loonindex	640.759	640.759	640.759	640.759
Totaal	6.742.671	6.742.671	6.742.671	6.742.671

Mutatie	-680.915	-638.532	-638.532	-638.532
----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Participatiewet

De integratie-uitkering Participatiewet bestaat uit twee onderdelen:

1. Wet Sociale Werkvoorziening (WsW) en
2. Re-integratie (de onderdelen nieuw Wajong en nieuw Begeleiding) .

De budgetten Nieuw Wajong en nieuw Begeleiding worden voor 90% overgedragen aan WerkSaam. Het onderdeel WWB¹ Klassiek is in 2019 uit de integratie-uitkering sociaal domein gehaald. Er is een basisbedrag afgesproken voor de WWB klassiek wat jaarlijks wordt geïndexeerd.

In totaal is voor de Participatiewet in 2024 een budget van € 8.238.944 geraamd. Hiervan is voor de re-integratie € 3.252.285 beschikbaar en voor de Wet sociale werkvoorziening € 4.986.659. Voorgesteld wordt om in 2024 een budget van € 3.205.852 van het Participatiebudget over te hevelen naar WerkSaam. Voor couleur locale is na verwerking van de bezuinigingsmaatregel van 5% en de inzet van participatiecoaches in 2024 nog € 46.433 beschikbaar.

De hoogte van de integratie-uitkering wordt bijgesteld bij de meicirculaire 2023. De financiële gevolgen hiervan worden gemuteerd in de kadernota 2023.

In 2019 stelde WerkSaam een bestemmingsreserve re-integratiemiddelen in. Middelen die in enig jaar niet zijn uitgegeven worden gestort in de reserve. En als er een tekort is, wordt dit aangevuld vanuit deze reserve.

8. Communicatie

WerkSaam wordt na het raadsbesluit op de hoogte gesteld van de zienswijze op de conceptkadernota 2024 en over het over te hevelen deel van het participatiebudget in 2024.

9. Realisatie

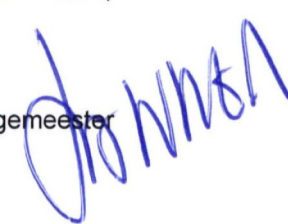
Na het raadsbesluit op 7 februari 2023 wordt WerkSaam op de hoogte worden gebracht. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelt op 9 maart 2023 de kadernota 2024 vast.

Hoorn, 10 JAN 2023

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester